

NIEUWS BEGRIP

begrijpend lezen met het nieuws van de dag

Auris Fortaal heeft er voor gekozen om met Nieuwsbegrip XL te werken in de groepen 5 t/m 8. In de groepen 3 werkt men met VLL KIM versie. Op <http://www.nieuwsbegrip.nl/> vindt u hier meer informatie over.

Er is nog verschil in werkwijze tussen beide locaties in de groepen 4. Alle groepen starten met VLL KIM en stappen rond januari over op LIST, maar daarnaast zullen zij bij voldoende leesvaardigheid (M4) ook iets extra's inzetten op het gebied van begrijpend lezen. Zowel Humpie Dumpie als Juffrouw Maïke kunnen dan gekozen worden. Beide methodes sluiten goed aan op de methode VLL maar Humpie Dumpie is veel ouder dan Juffrouw Maïke. In de 2TO groepen wordt er in groep 4 al gewerkt met Nieuwsbegrip. De site <http://www.jufmaïke.nl> bevat ook leuke tips voor thuis.

We geven op dit moment nog geen prioriteit er aan om dit gelijk te trekken omdat we overtuigd zijn dat je begrijpend lezen niet langs een specifieke methode kan leren, maar vooral door veel te lezen, te werken aan wereldkennis en te werken aan taal(begrip). Alle genoemde begrijpend lees methodes en onze andere vakken zoals mondelinge taal en wereld oriëntatie doen dit voldoende.

Begrijpend lezen (aanbod groep 3)

Niveau	Uitstroom	Groep					
		3	4	5	6	7	8
Verdiept	≥VMBO T	≥E3 Start t/m 9 ZON	≥E4 8 t/m 12 ZON en/of List HD of Juf M	≥E5 A(A)	≥M6 -E6 A	≥M7 B	≥E7 B
Basis	VMBO KB/ BB	M3 start t/m 9 MAAN/ZON	E4 9 t/m 12 MAAN/ZON → List Hommelgroep HD of Juf M	E4-M5 AA	M5-E5 AA	M6-E6 A	E6- E7 A/B
Minimum	PrO/LWOO	M3 start t/m 9 MAAN/STER	E3 9 t/m afsluiting MAAN/STER → List Hommelgroep	M4 AA	E4 AA	E4-E5 A(A)	E5-M6 A
<minimum	PrO	≤ M3 start t/m 9 MAAN/STER	< E3 9 t/m afsluiting MAAN/STER → List Hommelgroep	≤E3 AA	≤ M4 AA	≤ M4 A(A)	≤ M5 A(A)
Na te streven doelen				Middelen organisatie, pedagogisch en didactische aanpak			Leertijd
Lezen <ul style="list-style-type: none"> Begrijpt de betekenis van veel voorkomende logo's en picto's Begrijpt dat illustraties en tekst een samenhangend geheel vormen Begrijpt dat tekenen en tekens produceren mogelijkheden bieden tot communicatie Geeft aan dat je een geschreven woord kan uitspreken Spreekt verwachtingen uit aan de hand van omslag en illustraties Begrijpt het permanente karakter en communicatieve doel van iets wat geschreven is (bijv. namenlijst) Geeft betekenis aan zelf gelezen woorden en zinnen Weet dat de zinnen in een tekst met elkaar verband houden Benoemt het onderscheid tussen lezen en schrijven 				<p>De lessen begrijpend lezen zitten geïntegreerd in de lessen technisch lezen. De methode veilig leren lezen (KIM versie) wordt hiervoor gebruikt. Meetbaar is het niveau vaak nog niet of niet voldoende. Dit komt doordat het technisch leesniveau eerst voldoende op gang moet zijn gekomen.</p> <p>De kinderen die M3 niet halen zullen nog geen begrijpend leesteksten aangeboden krijgen. Wel moet er a.d.h.v. voorleesverhalen aandacht besteed worden aan de doelen.</p> <p>Leerkracht aanpak</p> <ul style="list-style-type: none"> Hardop nadenken over voorgelezen teksten of zelf gelezen zinnen Inspelen op vragen. Aandacht voor strategieën : voorspellen, vragen stellen, afleiden, visualiseren, verbinden en samenvatten Inzet van plaatmateriaal: voor het lezen van een tekst altijd even een plaat, bordtekening, of filmpje maken, maar ook de leerling zelf laten vertellen over hun belevenis, verhaal er bij schrijven en samen overpraten Kernwoorden ondersteunen met gebaren Veel aandacht (middels viertakt model) voor woorden uit de tekst. 			<p>Geheel geïntegreerd in technisch leesuren . Geen apart ingeroosterde uren.</p> <p>Toetsen</p> <p>Eind groep 3 (indien technisch leesniveau M3 of hoger is) CITO speciale leerling begrijpend lezen E3</p>

Begrijpend lezen (basis en verdiept aanbod groep 4)

Niveau	Uitstroom	Groep					
		3	4	5	6	7	8
Verdiept	≥VMBO T	≥E3 Start t/m 9 ZON	≥E4 8 t/m 12 ZON en/of List HD of Juf M	≥E5 A(A)	≥M6 -E6 A	≥M7 B	≥(E7)M8 B
Basis	VMBO KB/ BB	M3 start t/m 9 MAAN/ZON	M4 9 t/m 12 MAAN/ZON → List Hommelgroep HD of Juf M	E4-M5 AA	M5-E5 AA	M6-E6 A	E6- E7 A/B
Minimum	PrO/LWOO	M3 start t/m 9 MAAN/STER	E3 9 t/m afsluiting MAAN/STER → List Hommelgroep	M4 AA	E4 AA	E4-E5 AA	E5-M6 A(A)
<minimum	PrO	≤ M3 start t/m 9 MAAN/STER	< E3 9 t/m afsluiting MAAN/STER → List Hommelgroep	≤E3 AA	≤ M4 AA	≤ M4 AA	≤ M5 AA
Na te streven doelen				Middelen organisatie, pedagogisch en didactische aanpak			leertijd
<ul style="list-style-type: none"> • Herkent 2 tekstsoorten waaronder een informatieve tekst en een fictionele tekst • Past de bij de tekstsoort horende strategieën toe bij het lezen van teksten op AVI M3 en E3 (stappenplan) • Voorspelt de inhoud op basis van titel en illustraties • Bedenkt wat hij al weet voor de tekst gelezen wordt • Geeft moeilijke woorden aan en gebruikt enkele manieren om de betekenis te achterhalen(woordhulp) • Weet enkele vragen over de tekst aan te geven • Trekt conclusies(afleidingen) en beantwoordt vragen op basis van concrete aanwijzingen in de tekst • Kent de functie van kopjes • Herkent in een duidelijk gestructureerde tekst de tijdsopvolging (plaats, gebeurtenis, mens) • Bepaalt de functie van de volgende leestekens: punt, vraagteken, (uitroepetekens), hoofdletter • Geeft na het lezen aan waar de tekst over gaat • Vertelt wat hij van een gelezen tekst vindt • Koppelt verwijswoorden aan antecedenten 				<p>Als VLL uit is en er overgestapt wordt op List wordt begrijpend lezen wel apart op het rooster ingepland gezet. Het komt soms voor dat kinderen hier echt niet aan toe zijn omdat ze zeer ernstige lees en of leerproblemen hebben (min. en <min leerroute). Dan kan overwogen worden de tijd te besteden aan logopedie of extra technisch lees oefeningen.</p> <p>Er is een keus voor leerkrachten om te starten met</p> <ul style="list-style-type: none"> • Humpie Dumpie • Juffrouw Maïke • Nieuwsbegrip XL (2TO groepen) <p>Het gaat hier vooral om het structureel oefenen van de doelen die hier naast staan omschreven en het wennen aan het lezen van langere teksten. Indien hiervoor andere teksten nodig zijn (m.n. doel 1) kunnen deze gewoon gepakt worden.</p> <p>Leerkracht aanpak</p> <ul style="list-style-type: none"> • Hardop nadenken over voorgelezen teksten of zelf gelezen zinnen • Inspelen op vragen. • Aandacht voor strategieën : voorspellen, vragen stellen, 			<p>45 minuten apart ingeroosterd zodra VLL (Kim versie) uit is.</p>
							<p>Toetsen</p> <p>Midden en eind groep 4 Geheel adaptief toetsen : je toetst een leerling met AVI M3 op E3 SBO begrijpend lezen. Een leerling dat AVI E3 haalt kun je met E3 begrijpend lezen toetsen enz. Eind groep 4 echter zijn</p>

	<p>afleiden, visualiseren, verbinden en samenvatten</p> <ul style="list-style-type: none"> • Inzet van plaatmateriaal: voor het lezen van een tekst altijd even een plaat, bordtekening, of filmpje maken, maar ook de leerling zelf laten vertellen over hun belevenis, verhaal er bij schrijven en samen overpraten • Kernwoorden ondersteunen met gebaren • Veel aandacht (middels viertakt model) voor woorden uit de tekst.	<p>alle leerlingen minstens met de speciale leerling versie E3 getoetst.</p>
--	---	--

Begrijpend lezen en begrijpend luisteren (< minimum t/m verdiept aanbod groep 5)

Niveau	Uitstroom	Groep					
		3	4	5	6	7	8
Verdiept	≥VMBO T	≥E3 Start t/m 9 ZON	≥E4 8 t/m 12 ZON en/of List HD of Juf M	≥E5 A(A)	≥M6 -E6 A	≥M7 B	≥(E7)M8 B
Basis	VMBO KB/ BB	M3 start t/m 9 MAAN/ZON	M4 9 t/m 12 MAAN/ZON → List Hommelgroep HD of Juf M	E4-M5 AA	M5-E5 AA	M6-E6 A	E6- E7 A/B
Minimum	PrO/LWOO	M3 start t/m 9 MAAN/STER	E3 9 t/m afsluiting MAAN/STER → List Hommelgroep	M4 AA	E4 AA	E4-E5 AA	E5-M6 A(A)
<minimum	PrO	≤ M3 start t/m 9 MAAN/STER	< E3 9 t/m afsluiting MAAN/STER → List Hommelgroep	≤E3 AA	≤ M4 AA	≤ M4 AA	≤ M5 AA
Na te streven doelen				Middelen organisatie, pedagogisch en didactische aanpak			Leertijd
Lezen Oefenen met 7 begrijpend leesstrategieën 1. Voorspellen 2. Ophelderen van onduidelijkheden 3. Samenvatten 4. Vragen stellen 5. Relaties en verwijswwoorden 6. Herkent mening van de tekstschrijver 7. Vindt de hoofdgedachten van de tekst				Nieuwsbegrip XL niveau (A) AA Strategieën die consequent ingezet worden: Voor <ul style="list-style-type: none"> • Waarom ga ik deze tekst lezen? • Ik voorspel Wat weet ik al? Tijdens <ul style="list-style-type: none"> • Wat doe ik als ik het niet meer snap? Na <ul style="list-style-type: none"> • Ik visualiseer de tekst (schema, web) • Ik vat samen (o.a. thema, hoofdgedachte) • Ik stel vragen over de tekst <ul style="list-style-type: none"> • Ben ik te weten gekomen wat ik te weten wilde komen? • Wat vind ik van de inhoud? • Wat weet ik nog niet? • Wat kan ik doen om daar achter te komen? Leerkracht aanpak <ul style="list-style-type: none"> • Modellen, hardop voordoen. • Vaardigheden laten toepassen op andere teksten. 			2 x 45 minuten per week
Luisteren (CED leerlijn niveau 5) <ul style="list-style-type: none"> • Luistert gericht naar verschillende soorten teksten waarin niet te veel (nieuwe) informatie gelijktijdig geïntroduceerd wordt • Benoemt na het luisteren naar een overtuigende tekst van 2-3 minuten wat de bedoeling van de spreker is (herkennen van overtuigen als luisterdoel) • Luister naar een tekst waarin gericht een volgorde, vraag-antwoord, voorbeeld, middel-doel of oorzaak-gevolgrelatie kan voorkomen • Herkent de signaalwoorden die kenmerkend zijn voor deze relaties • Geeft de genoemde relaties aan • Herkent de structuur van een verhaal of presentatie bij het beluisteren ervan (inleiding, kern, slot) • Verwoordt verwijsrelaties in een verhaal 				Toetsen Midden en eind groep 5 Geheel adaptief toetsen : je toetst een leerling met AVI M3 op E3 SBO begrijpend lezen. Een leerling dat AVI E3 haalt kun je met E3 begrijpend lezen toetsen enz.			

Begrijpend lezen en begrijpend luisteren (< minimum t/m basis aanbod groep 6)

Niveau	Uitstroom	Groep					
		3	4	5	6	7	8
Verdiept	≥VMBO T	≥E3 Start t/m 9 ZON	≥E4 8 t/m 12 ZON en/of List HD of Juf M	≥E5 A(A)	≥M6 -E6 A	≥M7 B	≥(E7)M8 B
Basis	VMBO KB/ BB	M3 start t/m 9 MAAN/ZON	M4 9 t/m 12 MAAN/ZON → List Hommelgroep HD of Juf M	E4-M5 AA	M5-E5 AA	M6-E6 A	E6- E7 A/B
Minimum	PrO/LWOO	M3 start t/m 9 MAAN/STER	E3 9 t/m afsluiting MAAN/STER → List Hommelgroep	M4 AA	E4 AA	E4-E5 AA	E5-M6 A(A)
<minimum	PrO	≤ M3 start t/m 9 MAAN/STER	< E3 9 t/m afsluiting MAAN/STER → List Hommelgroep	≤E3 AA	≤ M4 AA	≤ M4 AA	≤ M5 AA
Na te streven doelen				Middelen organisatie, pedagogisch en didactische aanpak			Leertijd
Lezen Oefenen met 7 begrijpend leesstrategieën 1. Voorspellen 2. Ophelderen van onduidelijkheden 3. Samenvatten 4. Vragen stellen 5. Relaties en verwijswwoorden 6. Herkent mening van de tekstschrijver 7. Vindt de hoofdgedachten van de tekst Luisteren (CED leerlijn niveau 6) <ul style="list-style-type: none"> Wijst de hoofdpunten van korte en duidelijke berichten aan op radio en tv en via internet te noemen als onderwerp en context bekend zijn Benoemt na het luisteren naar een meningtekst de verschillende meningen over een onderwerp (herkennen van een mening als luisterdoel) Maakt bij het luisteren naar een meningtekst onderscheid tussen feiten, meningen en argumenten 				Nieuwsbegrip XL niveau AA Strategieën die consequent ingezet worden: Voor <ul style="list-style-type: none"> Waarom ga ik deze tekst lezen? Ik voorspel Wat weet ik al? Tijdens <ul style="list-style-type: none"> Wat doe ik als ik het niet meer snap? Na <ul style="list-style-type: none"> Ik visualiseer de tekst (schema, web) Ik vat samen (o.a. thema, hoofdgedachte) Ik stel vragen over de tekst Ben ik te weten gekomen wat ik te weten wilde komen? Wat vind ik van de inhoud? Wat weet ik nog niet? Wat kan ik doen om daar achter te komen? Leerkracht aanpak <ul style="list-style-type: none"> Modellen, hardop voorlezen. Vaardigheden laten toepassen op andere teksten. 			2 x 45 minuten per week Toetsen Midden en eind groep 6 Geheel adaptief toetsen : je toetst een leerling met AVI M3 op E3 SBO begrijpend lezen. Een leerling dat AVI E3 haalt kun je met E3 begrijpend lezen toetsen enz.

Begrijpend lezen en begrijpend luisteren (verdiept aanbod groep 6)

Niveau	Uitstroom	Groep					
		3	4	5	6	7	8
Verdiept	≥VMBO T	≥E3 Start t/m 9 ZON	≥E4 8 t/m 12 ZON en/of List HD of Juf M	≥E5 A(A)	≥M6 -E6 A	≥M7 B	≥(E7)M8 B
Basis	VMBO KB/ BB	M3 start t/m 9 MAAN/ZON	M4 9 t/m 12 MAAN/ZON → List Hommelgroep HD of Juf M	E4-M5 AA	M5-E5 AA	M6-E6 A	E6- E7 A/B
Minimum	PrO/LWOO	M3 start t/m 9 MAAN/STER	E3 9 t/m afsluiting MAAN/STER → List Hommelgroep	M4 AA	E4 AA	E4-E5 AA	E5-M6 A(A)
<minimum	PrO	≤ M3 start t/m 9 MAAN/STER	< E3 9 t/m afsluiting MAAN/STER → List Hommelgroep	≤E3 AA	≤ M4 AA	≤ M4 AA	≤ M5 AA
Na te streven doelen				Middelen organisatie, pedagogisch en didactische aanpak			Leertijd
Lezen Oefenen met 7 begrijpend leesstrategieën 8. Voorspellen 9. Ophelderen van onduidelijkheden 10. Samenvatten 11. Vragen stellen 12. Relaties en verwijswaarden 13. Herkent mening van de tekstschrijver 14. Vindt de hoofdgedachten van de tekst Luisteren (CED leerlijn niveau 6) <ul style="list-style-type: none"> Wijst de hoofdpunten van korte en duidelijke berichten aan op radio en tv en via internet te noemen als onderwerp en context bekend zijn Benoemt na het luisteren naar een meningtekst de verschillende meningen over een onderwerp (herkennen van een mening als luisterdoel) Maakt bij het luisteren naar een meningtekst onderscheid tussen feiten, meningen en argumenten 				Nieuwsbegrip XL niveau A Strategieën die consequent ingezet worden: Voor <ul style="list-style-type: none"> Waarom ga ik deze tekst lezen? Ik voorspel Wat weet ik al? Tijdens <ul style="list-style-type: none"> Wat doe ik als ik het niet meer snap? Na <ul style="list-style-type: none"> Ik visualiseer de tekst (schema, web) Ik vat samen (o.a. thema, hoofdgedachte) Ik stel vragen over de tekst Ben ik te weten gekomen wat ik te weten wilde komen? Wat vind ik van de inhoud? Wat weet ik nog niet? Wat kan ik doen om daar achter te komen? Leerkracht aanpak <ul style="list-style-type: none"> Modellen, hardop voordoen. Vaardigheden laten toepassen op andere teksten. 			2 x 45 minuten per week Toetsen Midden en eind groep 6

Begrijpend lezen en begrijpend luisteren (minimum t/m basis aanbod groep 7)

Niveau	Uitstroom	Groep					
		3	4	5	6	7	8
Verdiept	≥VMBO T	≥E3 Start t/m 9 ZON	≥E4 8 t/m 12 ZON en/of List HD of Juf M	≥E5 A(A)	≥M6 -E6 A	≥M7 B	≥E7 B
Basis	VMBO KB/ BB	M3 start t/m 9 MAAN/ZON	M4 9 t/m 12 MAAN/ZON → List Hommelgroep HD of Juf M	E4-M5 AA	M5-E5 AA	M6-E6 A	E6- E7 A/B
Minimum	PrO/LWOO	M3 start t/m 9 MAAN/STER	E3 9 t/m afsluiting MAAN/STER → List Hommelgroep	M4 AA	E4 AA	E4-E5 A(A)	E5-M6 A
<minimum	PrO	≤ M3 start t/m 9 MAAN/STER	< E3 9 t/m afsluiting MAAN/STER → List Hommelgroep	≤E3 AA	≤ M4 AA	≤ M4 A(A)	≤ M5 A(A)
Na te streven doelen				Middelen organisatie, pedagogisch en didactische aanpak			Leertijd
Lezen Oefenen met 7 begrijpend leesstrategieën 1. Voorspellen 2. Ophelderen van onduidelijkheden 3. Samenvatten 4. Vragen stellen 5. Relaties en verwijswwoorden 6. Herkent mening van de tekstschrijver 7. Vindt de hoofdgedachten van de tekst Luisteren (CED leerlijn niveau 6) <ul style="list-style-type: none"> Wijst de hoofdpunten van korte en duidelijke berichten aan op radio en tv en via internet te noemen als onderwerp en context bekend zijn Benoemt na het luisteren naar een meningtekst de verschillende meningen over een onderwerp (herkennen van een mening als luisterdoel) Maakt bij het luisteren naar een meningtekst onderscheid tussen feiten, meningen en argumenten 				Nieuwsbegrip XL AA of A teksten Het streven is om alle kinderen A teksten te laten maken. Kinderen die CITO M5 of hoger niet halen kunnen vaak (in de loop van het jaar) met een voorleesmaatje en wat intensieve aandacht toch meedoen met deze teksten. Alleen bij kinderen met praktijk uitstroom perspectief en of ernstige begripsproblemen kan overwogen worden AA teksten te blijven lezen. Strategieën die consequent ingezet worden: Voor <ul style="list-style-type: none"> Waarom ga ik deze tekst lezen? Ik voorspel Wat weet ik al? Tijdens <ul style="list-style-type: none"> Wat doe ik als ik het niet meer snap? Na <ul style="list-style-type: none"> Ik visualiseer de tekst (schema, web) Ik vat samen (o.a. thema, hoofdgedachte) 			2 x 45 minuten per week + 1 x 30 minuten per week. Toetsen Midden en eind groep 7 Geheel adaptief toetsen : je toetst een leerling met AVI M3 op E3 SBO begrijpend lezen. Een leerling dat AVI E3 haalt kun je met E3 begrijpend lezen toetsen enz.

	• Ik stel vragen over de tekst • Ben ik te weten gekomen wat ik te weten wilde komen? • Wat vind ik van de inhoud? • Wat weet ik nog niet? • Wat kan ik doen om daar achter te komen?	

Leerkracht aanpak

- Modellen, hardop voordoen.
- Vaardigheden laten toepassen op andere teksten.

Begrijpend lezen (verdiept aanbod groep 7)

Niveau	Uitstroom	Groep					
		3	4	5	6	7	8
Verdiept	≥VMBO T	≥E3 Start t/m 9 ZON	≥E4 8 t/m 12 ZON en/of List HD of Juf M	≥E5 A(A)	≥M6 -E6 A	≥M7 B	≥E7 B
Basis	VMBO KB/ BB	M3 start t/m 9 MAAN/ZON	M4 9 t/m 12 MAAN/ZON → List Hommelgroep HD of Juf M	E4-M5 AA	M5-E5 AA	M6-E6 A	E6- E7 A/B
Minimum	PrO/LWOO	M3 start t/m 9 MAAN/STER	E3 9 t/m afsluiting MAAN/STER → List Hommelgroep	M4 AA	E4 AA	E4-E5 A(A)	E5-M6 A
<minimum	PrO	≤ M3 start t/m 9 MAAN/STER	< E3 9 t/m afsluiting MAAN/STER → List Hommelgroep	≤E3 AA	≤ M4 AA	≤ M4 A(A)	≤ M5 A(A)
Na te streven doelen				Middelen organisatie, pedagogisch en didactische aanpak			Leertijd
<p>Oefenen met 7 begrijpend leesstrategieën</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Voorspellen 2. Ophelderen van onduidelijkheden 3. Samenvatten 4. Vragen stellen 5. Relaties en verwijswwoorden 6. Herkent mening van de tekstschrijver 7. Vindt de hoofdgedachten van de tekst <p>Past zelfstandig en op eigen initiatief de bij de teksten horende strategieën toe bij het lezen van teksten</p> <p>Luisteren (CED leerlijn niveau 6)</p> <ul style="list-style-type: none"> • Wijst de hoofdpunten van korte en duidelijke berichten aan op radio en tv en via internet te noemen als onderwerp en context bekend zijn • Benoemt na het luisteren naar een meningtekst de verschillende meningen over een onderwerp (herkennen van een mening als luisterdoel) • Maakt bij het luisteren naar een meningtekst onderscheid tussen feiten, meningen en argumenten <p>Luisteren verdieping (CED leerlijn niveau 7 1ste deel)</p>				<p>Nieuwsbegrip XL niveau B</p> <p>Kinderen die in B teksten werken maken de vragen zelfstandig</p> <p>Strategieën die consequent ingezet worden:</p> <p>Voor</p> <ul style="list-style-type: none"> • Waarom ga ik deze tekst lezen? • Ik voorspel • Wat weet ik al? <p>Tijdens</p> <ul style="list-style-type: none"> • Wat doe ik als ik het niet meer snap? <p>Na</p> <ul style="list-style-type: none"> • Ik visualiseer de tekst (schema, web) • Ik vat samen (o.a. thema, hoofdgedachte) • Ik stel vragen over de tekst <ul style="list-style-type: none"> • Ben ik te weten gekomen wat ik te weten wilde komen? • Wat vind ik van de inhoud? • Wat weet ik nog niet? • Wat kan ik doen om daar achter te komen? 			<p>2 x 45 minuten per week + 1 x 30 minuten per week.</p>

<ul style="list-style-type: none"> • Maakt gestructureerde (schematisch opgesteld, duidelijke zinnen) aantekeningen tijdens het luisteren naar een tekst van 5-10 minuten • Trekt conclusies op grond van de aantekeningen (dit heb ik onthouden) • Luistert globaal, precies, selectief en kritisch (onderscheidt feiten, meningen, willen overtuigen) • Past na hierop gericht te zijn zelfstandig de begrijpend luisterstrategieën toe • Stelt kritische vragen over een voorgelezen, informatieve tekst • Herkent de signaalwoorden die kenmerkend zijn voor vergelijkings- en voorwaardenrelaties (woorden als evenals, ook, mits, tenminste als, als voldaan is aan) 	<p>Leerkracht aanpak</p> <ul style="list-style-type: none"> • Modellen, hardop voordoen. • Vaardigheden laten toepassen op andere teksten. 	<p>Toetsen</p> <p>Midden groep 7 : CITO M7 eventueel M6M7 speciale leerling</p> <p>Eind groep 7 CITO M7 eventueel M6MT speciale leerling</p>
--	---	---

Begrijpend lezen (<minimum aanbod en minimum aanbod groep 8)

Niveau	Uitstroom	Groep					
		3	4	5	6	7	8
Verdiept	≥VMBO T	≥E3 Start t/m 9 ZON	≥E4 8 t/m 12 ZON en/of List HD of Juf M	≥E5 A(A)	≥M6 -E6 A	≥M7 B	≥E7 B
Basis	VMBO KB/ BB	M3 start t/m 9 MAAN/ZON	M4 9 t/m 12 MAAN/ZON → List Hommelgroep HD of Juf M	E4-M5 AA	M5-E5 AA	M6-E6 A	E6- E7 A/B
Minimum	PrO/LWOO	M3 start t/m 9 MAAN/STER	E3 9 t/m afsluiting MAAN/STER → List Hommelgroep	M4 AA	E4 AA	E4-E5 A(A)	E5-M6 A
<minimum	PrO	≤ M3 start t/m 9 MAAN/STER	< E3 9 t/m afsluiting MAAN/STER → List Hommelgroep	≤E3 AA	≤ M4 AA	≤ M4 A(A)	≤ M5 A(A)
Na te streven doelen				Middelen organisatie, pedagogisch en didactische aanpak			Leertijd
<p>Lezen begrijpend leesstrategieën oefenen en toepassen</p> <ol style="list-style-type: none"> Voorspellen Ophelderen van onduidelijkheden Samenvatten Vragen stellen Relaties en verwijswaarden Herkent mening van de tekstschrijver Vindt de hoofdgedachten van de tekst <p>Luisteren (CED leerlijn niveau 7 1ste deel)</p> <ul style="list-style-type: none"> Maakt gestructureerde (schematisch opgesteld, duidelijke zinnen) aantekeningen tijdens het luisteren naar een tekst van 5-10 minuten Trekt conclusies op grond van de aantekeningen (dit heb ik onthouden) Luistert globaal, precies, selectief en kritisch (onderscheidt feiten, meningen, willen overtuigen) Past na hierop gericht te zijn zelfstandig de begrijpend luisterstrategieën toe Stelt kritische vragen over een voorgelezen, informatieve tekst Herkent de signaalwoorden die kenmerkend zijn voor vergelijkings- en voorwaardenrelaties (woorden als evenals, ook, mits, tenminste als, als) 				<p>Nieuwsbegrip XL niveau A(A)</p> <p>Het streven is om alle kinderen A teksten te laten maken. Kinderen die CITO M5 of hoger niet halen kunnen vaak (in de loop van het jaar) met een voorleesmaatje en wat intensieve aandacht toch meedoen met deze teksten. Alleen bij kinderen met praktijk uitstroomperspectief en of ernstige begripsproblemen kan overwogen worden AA teksten te blijven lezen.</p> <p>Strategieën die consequent ingezet worden:</p> <p>Voor</p> <ul style="list-style-type: none"> Waarom ga ik deze tekst lezen? Ik voorspel Wat weet ik al? <p>Tijdens</p> <ul style="list-style-type: none"> Wat doe ik als ik het niet meer snap? <p>Na</p> <ul style="list-style-type: none"> Ik visualiseer de tekst (schema, web) Ik vat samen (o.a. thema, hoofdgedachte) Ik stel vragen over de tekst 			<p>2 x 45 minuten per week + 1 x 30 minuten per week.</p>

	<ul style="list-style-type: none"> • Ben ik te weten gekomen wat ik te weten wilde komen? • Wat vind ik van de inhoud? • Wat weet ik nog niet? • Wat kan ik doen om daar achter te komen? <p>Leerkracht aanpak</p> <ul style="list-style-type: none"> • Modellen, hardop voordoen. • Vaardigheden laten toepassen op andere teksten. 	
		<p>Toetsen</p> <p>Begin groep 8 Midden groep 8 Eind groep 8 :</p> <p>Geheel adaptief toetsen : je toetst een leerling met AVI M3 op E3 SBO begrijpend lezen. Een leerling dat AVI E3 haalt kun je met E3 begrijpend lezen toetsen enz.</p>

Begrijpend lezen (basis aanbod groep 8)

Niveau	Uitstroom	Groep					
		3	4	5	6	7	8
Verdiept	≥VMBO T	≥E3 Start t/m 9 ZON	≥E4 8 t/m 12 ZON en/of List HD of Juf M	≥E5 A(A)	≥M6 -E6 A	≥M7 B	≥E7 B
Basis	VMBO KB/ BB	M3 start t/m 9 MAAN/ZON	M4 9 t/m 12 MAAN/ZON → List Hommelgroep HD of Juf M	E4-M5 AA	M5-E5 AA	M6-E6 A	E6- E7 A/B
Minimum	PrO/LWOO	M3 start t/m 9 MAAN/STER	E3 9 t/m afsluiting MAAN/STER → List Hommelgroep	M4 AA	E4 AA	E4-E5 A(A)	E5-M6 A
<minimum	PrO	≤ M3 start t/m 9 MAAN/STER	< E3 9 t/m afsluiting MAAN/STER → List Hommelgroep	≤E3 AA	≤ M4 AA	≤ M4 A(A)	≤ M5 A(A)
Na te streven doelen				Middelen organisatie, pedagogisch en didactische aanpak			Leertijd
<p>Lezen begrijpend leesstrategieën zelfstandig toepassen</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Voorspellen 2. Ophelderen van onduidelijkheden 3. Samenvatten 4. Vragen stellen 5. Relaties en verwijswaarden 6. Herkent mening van de tekstschrijver 7. Vindt de hoofdgedachten van de tekst <p>Luisteren (CED leerlijn niveau 7)</p> <ul style="list-style-type: none"> • Maakt gestructureerde (schematisch opgesteld, duidelijke zinnen) aantekeningen tijdens het luisteren naar een tekst van 5-10 minuten • Trekt conclusies op grond van de aantekeningen (dit heb ik onthouden) • Luistert globaal, precies, selectief en kritisch (onderscheidt feiten, meningen, willen overtuigen) • Past na hierop gericht te zijn zelfstandig de begrijpend luisterstrategieën toe • Stelt kritische vragen over een voorgelezen, informatieve tekst • Herkent de signaalwoorden die kenmerkend zijn voor vergelijkings- en voorwaardenrelaties (woorden als evenals, ook, mits, tenminste als, als voldaan is aan) • Haalt belangrijke informatie uit een voorgelezen tekst en stemt zijn manier van luisteren daarop af (bijvoorbeeld globaal, precies, 				<p>Nieuwsbegrip XL versie A/B</p> <p>Strategieën die consequent ingezet worden:</p> <p>Voor</p> <ul style="list-style-type: none"> • Waarom ga ik deze tekst lezen? • Ik voorspel • Wat weet ik al? <p>Tijdens</p> <ul style="list-style-type: none"> • Wat doe ik als ik het niet meer snap? <p>Na</p> <ul style="list-style-type: none"> • Ik visualiseer de tekst (schema, web) • Ik vat samen (o.a. thema, hoofdgedachte) • Ik stel vragen over de tekst <ul style="list-style-type: none"> • Ben ik te weten gekomen wat ik te weten wilde komen? • Wat vind ik van de inhoud? • Wat weet ik nog niet? • Wat kan ik doen om daar achter te komen? <p>Leerkracht aanpak</p> <ul style="list-style-type: none"> • Modellen, hardop voordoen. • Vaardigheden laten toepassen op andere teksten. 			<p>2 x 45 minuten per week + 1 x 30 minuten per week.</p>

<p>selectief/gericht)</p> <ul style="list-style-type: none"> • Begrijpt voorgelezen teksten met een eenvoudige structuur en een lage informatie-dichtheid waarvan de informatie herkenbaar is geordend, wordt herhaald en waarin duidelijk gebruik wordt gemaakt van verwijs-, verbindings- en signaalwoorden • Haalt uit korte berichten op bijvoorbeeld een telefoonbeantwoorder de benodigde informatie op een vooraf duidelijk gestelde vraag, zoals openingstijden, adres of telefoonnummer 		<p>Toetsen</p> <p>Begin groep 8 CITO E6M7 speciale leerling</p> <p>Midden groep 8 CITO E6M7 speciale leerling of CITO M7</p> <p>Eind groep 8 CITO E6M7 speciale leerling, M7 of M8</p>
--	--	---

Begrijpend lezen (verdiept aanbod groep 8)

Niveau	Uitstroom	Groep					
		3	4	5	6	7	8
Verdiept	≥VMBO T	≥E3 Start t/m 9 ZON	≥E4 8 t/m 12 ZON en/of List HD of Juf M	≥E5 A(A)	≥M6 -E6 A	≥M7 B	≥E7 B
Basis	VMBO KB/ BB	M3 start t/m 9 MAAN/ZON	M4 9 t/m 12 MAAN/ZON → List Hommelgroep HD of Juf M	E4-M5 AA	M5-E5 AA	M6-E6 A	E6- E7 A/B
Minimum	PrO/LWOO	M3 start t/m 9 MAAN/STER	E3 9 t/m afsluiting MAAN/STER → List Hommelgroep	M4 AA	E4 AA	E4-E5 A(A)	E5-M6 A
<minimum	PrO	≤ M3 start t/m 9 MAAN/STER	< E3 9 t/m afsluiting MAAN/STER → List Hommelgroep	≤E3 AA	≤ M4 AA	≤ M4 A(A)	≤ M5 A(A)
Na te streven doelen				Middelen organisatie, pedagogisch en didactische aanpak			Leertijd
<p>Lezen</p> <p>7 begrijpend leesstrategieën zelfstandig toepassen:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Voorspellen 2. Ophelderen van onduidelijkheden 3. Samenvatten 4. Vragen stellen 5. Relaties en verwijswaarden 6. Herkent mening van de tekstschrijver 7. Vindt de hoofdgedachten van de tekst <p>Luisteren (CED leerlijn niveau 7)</p> <ul style="list-style-type: none"> • Maakt gestructureerde (schematisch opgesteld, duidelijke zinnen) aantekeningen tijdens het luisteren naar een tekst van 5-10 minuten • Trekt conclusies op grond van de aantekeningen (dit heb ik onthouden) • Luistert globaal, precies, selectief en kritisch (onderscheidt feiten, meningen, willen overtuigen) • Past na hierop gericht te zijn zelfstandig de begrijpend luisterstrategieën toe • Stelt kritische vragen over een voorgelezen, informatieve tekst • Herkent de signaalwoorden die kenmerkend zijn voor vergelijkings- en voorwaardenrelaties (woorden als evenals, ook, mits, tenminste als, als voldaan is aan) • Haalt belangrijke informatie uit een voorgelezen tekst en stemt zijn 				<p>Nieuwsbegrip XL niveau B</p> <p>Strategieën die consequent ingezet worden:</p> <p>Voor</p> <ul style="list-style-type: none"> • Waarom ga ik deze tekst lezen? • Ik voorspel • Wat weet ik al? <p>Tijdens</p> <ul style="list-style-type: none"> • Wat doe ik als ik het niet meer snap? <p>Na</p> <ul style="list-style-type: none"> • Ik visualiseer de tekst (schema, web) • Ik vat samen (o.a. thema, hoofdgedachte) • Ik stel vragen over de tekst <ul style="list-style-type: none"> • Ben ik te weten gekomen wat ik te weten wilde komen? • Wat vind ik van de inhoud? • Wat weet ik nog niet? • Wat kan ik doen om daar achter te komen? <p>Leerkracht aanpak</p> <ul style="list-style-type: none"> • Modellen, hardop voordoen. • Vaardigheden laten toepassen op andere teksten. 			<p>2 x 45 minuten per week + 1 x 30 minuten per week.</p>

<p>manier van luisteren daarop af (bijvoorbeeld globaal, precies, selectief/gericht)</p> <ul style="list-style-type: none"> • Begrijpt voorgelezen teksten met een eenvoudige structuur en een lage informatie-dichtheid waarvan de informatie herkenbaar is geordend, wordt herhaald en waarin duidelijk gebruik wordt gemaakt van verwijz-, verbindings- en signaalwoorden • Haalt uit korte berichten op bijvoorbeeld een telefoonbeantwoorder de benodigde informatie op een vooraf duidelijk gestelde vraag, zoals openingstijden, adres of telefoonnummer <p>Luisteren verdieping (CED leerlijn niveau 8 voor uitstroom VMBO T)</p> <ul style="list-style-type: none"> • Stelt bij verschillende tekstsoorten zelfstandig en op eigen initiatief het luisterdoel (informatie opnemen, mening horen) vast en stemt hier zijn manier van luisteren op af (globaal, precies, selectief/gedrag) • Past deze begrijpende luisterstrategieën zelfstandig toe • Verwoordt een oordeel over een tekst(deel) of tv- en radioprogramma (of fragment ervan) • Luistert globaal (geeft de hoofdlijnen weer) en precies (geeft details uit een tekst weer) • Interpreteert informatie en meningen voor zover deze dichtbij de leerling staan • Selecteert informatie uit • verschillende bronnen, die auditieve informatie overbrengen/(radio, tv) • vergelijkt deze en legt verbanden • Begrijpt een op leeftijd afgestemd voorgelezen of verteld verhaal van 5-10 minuten (Een groot deel van de woorden behoort tot de meest frequente woorden of tot de woorden die de leerlingen zelf gebruiken. Formeel taalgebruik beperkt zich tot het meest voorkomende) • Legt relaties tussen tekstuele informatie en eigen kennis en ervaringen • Herkent het doel van een reclameboodschap en de impact van media in het dagelijks leven (meningsvorming voor iedereen) 		<p>Toetsen</p> <p>Begin groep 8 CITO B8</p> <p>Midden groep 8 CITO B8 of M8</p> <p>Eind groep 8 CITO b8 of M8</p>
---	--	--